

ก 2495

เดลินิวส์

ฉบับที่ 17,074 วันศุกร์ที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2539 ราคา 7 บาท DAILY NEWS

วารสาร

วันศุกร์ที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2539

ปลูกต้นไม้มงคล

เดลินิวส์

เพื่อความเป็นสิริมงคล

แก้ไข้

ไม้มงคล

และ หนวด

MF

ศิริรัตน์ สาโพธิ์สิงห์ / รายงาน

ห้องสมุดกรมการศึกษานานาชาติ

“ต้นไม้”

ถือเป็นสิ่งมีชีวิตที่สร้างความร่มรื่น และสวยงามให้กับธรรมชาติ ซึ่งนอกจากโลกจะสร้างต้นไม้พรรณไม้ชนิดต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ และความสมดุลทางธรรมชาติแล้ว ต้นไม้ยังถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับมวลมนุษยชาติ และสรรพสัตว์ทั้งหลาย เพราะสิ่งมีชีวิตทุกชีวิตคงไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ หากขาดต้นไม้ซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างความสดชื่นร่มเย็น สร้างอากาศที่บริสุทธิ์ให้แก่มนุษย์และสิ่งมีชีวิตบนโลก และที่สำคัญยังเป็นถิ่นที่อยู่อาศัย เป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของสัตว์บางชนิดอีกด้วย

เมื่อเป็นเช่นนี้ คนไทยจึงนิยมปลูกต้นไม้ไว้โดยรอบบริเวณบ้าน เพราะเชื่อว่านอกจากจะช่วยทำให้บ้านดูร่มรื่นแล้ว ต้นไม้บางชนิดที่ปลูกไว้นั้น อาจจะทำให้ดอกที่มีสีสดใสสวยงาม ช่วยตกแต่งบ้านให้ดูน่าอยู่ และเป็นທີ່ประทับใจของผู้ผ่านไปมาได้

ต้นไม้ทุกชนิดนั้นก็ให้คุณประโยชน์แก่ผู้ปลูกทั้งสิ้น และมีบางชนิดที่พิเศษไปจากต้นไม้อื่น ๆ ก็คือ สามารถสร้างสิ่งที่เป็นสิริมงคลให้แก่เจ้าของ หรือผู้ปลูกได้อีกด้วย ซึ่งไม้มงคลเหล่านั้นก็คือพรรณไม้ที่เรารู้จักกันในชื่อของ “พรรณไม้มงคล” โดยจะขอยกตัวอย่าง พร้อมทั้งสรรพคุณของพรรณไม้มงคลเหล่านั้นมาให้ทราบ จำนวน 9 ชนิดด้วยกัน ได้แก่

ชัยพฤกษ์ เป็นไม้ต้นผลัดใบ ออกดอกตามกิ่งเป็นช่อสั้น ๆ มีสีชมพู ไม้ชัยพฤกษ์นี้ถือเป็นต้นไม้ประจำของไทย ด้วยเหตุที่คนไทยเคยถือกันมาแต่โบราณกาลแล้วว่า ชัยพฤกษ์เป็นต้นไม้ที่มีนาม เราจึงมีคติใช้ต้นไม้ชนิดนี้ในพิธีสำคัญต่าง ๆ เช่น พิธีลงหลักเมือง โดยเลือกใช้เสาแก่น ไม้ชัยพฤกษ์ กทาจอมพล หรือหากเป็นยอดธงชัยเฉลิมพลของกองทหาร ก็ใช้ไม้ประดิมธุ์จากแก่นไม้ชัยพฤกษ์ทั้งสิ้น เพราะมีความเชื่อกันว่า จะทำให้มีโชคมีชัย มีอำนาจวาสนาสูงส่ง หรือชนะสิ่งชั่วร้ายทั้งปวงได้

นอกจากนี้ คนโบราณยังใช้ชัยพฤกษ์ทำเป็นสมุนไพรปรุงยารักษาโรคได้หลายชนิด เช่น ใช้ฝัก เป็นยาช่วยบรรเทาอาการแน่นหน้าอก แก้ปวดหัว หรือทำยาระบาย ดอกเป็นยาแก้ไข้ ใบใช้เป็นยารักษาฝี หรือโรคผื่นคันตามผิวหนัง รากใช้ฝนทาแก้กลากเกลื้อน นอกจากนี้ชัยพฤกษ์ยังมีเนื้อไม้สำหรับใช้ในการก่อสร้างได้ดีอีกด้วย

ราชพฤกษ์ หรือที่เราเรียกกันดีในชื่อ “ต้นคูณ” เป็นต้นไม้ขนาดกลาง ช่อดอกออกตามกิ่งข้างและห้อยลง ดอกมี 5 กลีบ สีเหลืองสด ออกดอกระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม ขยายพันธุ์ด้วยเมล็ด นิยมปลูกเป็นไม้ประดับ จัดว่าเป็นไม้มงคลอีกชนิดหนึ่ง เพราะมีความหมายต่อจากชัยพฤกษ์ที่ว่า เมื่อมีโชคมีชัย มีอำนาจวาสนาสูงส่งแล้ว ก็จะได้เป็นใหญ่เป็นโต มีคนยกย่องนับถือทั่วไป

ทองหลวง ไม้สกุลนี้มีอยู่ด้วยกันหลายพันธุ์ ไม่ว่าจะเป็นทองหลวงลาย, ทองหลวงดอกแดง หรือทองหลวงใบมน ซึ่งส่วนมากมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ผิดกันบ้างก็เฉพาะที่สีของดอกหรือที่ลายของใบเท่านั้น ลักษณะดอกของต้นทองหลวงนั้นติดกันเป็นกลุ่ม ช่อดอกหนึ่งยาวประมาณ 10-12 นิ้ว เวลาออกดอกจะทิ้งใบหมดต้น นอกจากนี้ใบทองหลวงบ้านเรายังนิยมนำมาใช้รับประทานกับเมี่ยงคำอีกด้วย

ต้นทองหลวง มีความหมายถึงจะได้เงินทอง พัสดข้าวของอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทุกสิ่งทุกอย่างหลังจากที่ได้เป็นใหญ่เป็นโต และมีผู้ยกย่องนับถือแล้ว

ไม้กันเกรา เป็นไม้ต้นสูง ใบเป็นรูปรียาว 8-11 ซม. ปลายใบและฐานใบแหลม ใบหนาออกดอกเป็นกระจุก บนก้านช่อสั้น ๆ ดอกเริ่มบานจะเป็นสีขาว แล้วเปลี่ยนเป็นสีเหลือง มีกลิ่นหอม ขยายพันธุ์ด้วยเมล็ด จัดว่าเป็นไม้มงคล เพราะมีความหมายถึง เป็นเครื่องป้องกันภัยอันตรายทั้งปวง หลังจากที่มีความสุขสบายแล้ว

เช่นเดียวกัน ไม้กันภัย ซึ่งเป็นไม้เถาขนาดกลาง ขอบใบมีลักษณะรีเหมือนรูปไข่ ปลายแหลม มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทย ดอกสีชมพู ออกเป็นช่อ

ใหญ่ที่ปลายกิ่ง ก้านช่อดอกเป็นระยางอ่อนช้อยยาว 30-80 ซม. มีใบประดับสีชมพูเรียงกันแน่นที่ปลายช่อ พบทั่วไปตามป่าเต็งรัง และป่าดิบ นอกจากนี้ยังสามารถนำมาปลูกเป็นไม้ประดับตามรั้วบ้านได้ดี และเชื่อว่าเป็นไม้มงคล มีอิทธิฤทธิ์สมชื่ออีกด้วย

มะยม เป็นไม้ยืนต้นสูงประมาณ 3-10 เมตร ดอกช่อออกบริเวณซอกใบหรือกิ่งก้าน กลีบดอกสีแดง หากใครปลูกนอกจากจะได้รับประทานผลดกเป็นพวง มีรสเปรี้ยวอมหวานแล้ว มะมยยังจัดเป็นไม้มงคลที่เชื่อกันว่า หากบ้านไหนปลูกจะทำให้เป็นที่นิยมชมชอบของคนด้วย นอกจากนี้ ตามตำรายาไทยยังมีสรรพคุณใช้ใบมาคั้นน้ำอาบ แก้คัน แก้ไข้ หัด อีสุกอีใสได้ชะงักทีเดียว

ไม้สัก เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง สรรพคุณนั้นนอกจากจะเป็นไม้มักจะนำมาใช้ทำเครื่องใช้ในบ้าน เช่น โต๊ะ, ตู้, เตียง, เก้าอี้ ได้ดีและสวยงามแล้วตามตำรายาไทยใช้แก่นและใบ ขับลมในลำไส้ รักษาโรคเบาหวาน ปัสสาวะพิการ และไตพิการได้ด้วย และที่สำคัญไม้สักยังจัดได้ว่า เป็นไม้มงคลที่ช่วยบันดาลความศักดิ์สิทธิ์ให้เกิดขึ้น และมีฤทธิ์อำนาจสืบไป

ว่านไชยมงคล หรือว่านศรีคันไย เป็นพืชพวกมีลำต้นเป็นหัวฝังอยู่ใต้ดิน ดอกเป็นดอกเดี่ยว พืชในสกุลว่านไชยมงคลนี้ ส่วนมากเป็นพืชพื้นเมืองดั้งเดิมที่พบในประเทศเม็กซิโกและบราซิล นักเลงว่านส่วนใหญ่เชื่อกันว่า ว่านไชยมงคลนี้เป็นว่านที่สามารถอำนวยการความเป็นสิริมงคลให้แก่ผู้ปลูก หรือนำไช้มาสู่เจ้าของว่านได้ และเชื่อกันว่า ว่านต้นนี้มีอำนาจช่วยปกป้องคุ้มครองอันตรายต่าง ๆ ให้แก่เจ้าของว่านได้อย่างยอดเยี่ยม

ไม้มงคลชนิดที่ 9 ที่จะขอกกล่าวไว้ ณ ที่นี้ คือ ขนุน ซึ่งเป็นผลไม้ที่เราเรียกกันดีนั่นเอง ขนุน เป็นไม้ต้นขนาดใหญ่สูงประมาณ 25 เมตร ใบมันและหนาเหมือนแผ่นหนัง ผลใหญ่มีหลายขนาด รอบผลมีหนามสั้นๆ นิยมปลูกไว้หน้าบ้านหรือหลังบ้านเพื่อหนุนเนื่องบุญบารมีและเงินทอง มีคนคอยช่วยเหลือเกื้อกูล สำหรับความหมายที่ใช้ในพิธีกรรมนั้น เพื่อให้หนูนฐานะที่มีอยู่แล้วนั้นไว้ไม่ได้ลดน้อยถอยลง ให้มีแต่ความเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ ไป

เมื่อทราบสรรพคุณของไม้มงคลทั้ง 9 ชนิดแล้ว เชื่อว่าหลาย ๆ คนคงอยากจะไปหามาปลูกรอบ ๆ บริเวณบ้านของตนแล้วเป็นแน่ เพราะคงไม่ใช่เรื่องเสียหายอะไร ที่เราจะนำต้นไม้สักต้น หรือสองต้นมาปลูกไว้ในบ้าน ถึงแม้ว่า ไม้มงคลเหล่านั้นจะไม่มีอำนาจสมคำเล่าขานจริงแต่ก็ให้ดอกที่สวยงามประดับสวนหน้าบ้านได้ไม่แพ้พรรณไม้ชนิดอื่นเลยละ.

ราชพฤกษ์

ว่านไชยมงคล

มะยม

ชัยพฤกษ์

ပိတောက်

ပိတောက်

ပိတောက်

ขี้เหล็ก

สัก

ข้อมูลจำเพาะ

ชื่อสามัญและถิ่นกำเนิดของไม้มงคลทั้ง 9 ชนิด

	ชื่อสามัญ	ถิ่นกำเนิด
1. ไม้สัก	Teak	-
2. ไม้ก้ามไผ่	-	ประเทศไทย
3. ไม้ก้ามเกว	Tembusu	-
4. ขนุน	Jack Fruit Tree	อินเดีย
5. ชัยพฤกษ์	Javanese Cassia	อินโดนีเซีย
6. ราชนพฤกษ์	Golden Shower	อินเดีย
7. มะยม	-	-
8. ทองทรงยาง	Indian Coral	อินเดีย
9. ว่านไชยมงคล	Walking iris	เม็กซิโก, บราซิล